КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра романської філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
заступник декана
з навчально-методичної роботи
_____Володимир ПАСЬКО
«27» 08 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНОЗЕМНА МОВА (МОВИ МІЖНАРОДНОГО СПІЛКУВАННЯ, ПОШИРЕНІ У КРАЇНАХ АФРИКИ): ДИПЛОМАТИЧНЕ СПІЛКУВАННЯ Й МІЖНАРОДНІ ДОКУМЕНТИ

для здобувачів вищої освіти

галузь знань	*С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини*
спеціальність	*С6 Географія та регіональні студії*
спеціалізація	
освітній ступень	*Магістр*
освітня програма	*Африканістика*
вид дисципліни	*Вибіркова*
вибірковий блок	*«Країни Африки у глобальному політичному просторі»*

Форма навчання	*денна*
Навчальний рік	*2026/2027*
Семестр	*3*
Кількість кредитів ECTS	*4*
Мова викладання, навчання та оцінювання	*українська, французька*
Форма заключного контролю	*іспит*

Викладач: *Ситдикова Ірина Вілоріївна, к. філол. н., доцент кафедри романської філології навчально-наукового інституту філології*

Пролонговано: на 20__/20__н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
на 20__/20__н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.

КИЇВ – 2026

Розробник: *Ситдикова Ірина Вілоріївна, к. філол. н., доцент кафедри романської філології навчально-наукового інституту філології*

ЗАТВЕРДЖЕНО
Завідувач кафедри країнознавства та туризму

_____ Ольга ЛЮБІЦЕВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «26» 08 2026 р.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол від «26» 08 2026 року № 5
Голова науково-методичної комісії _____ Наталія КОРОГОДА
(підпис)
(прізвище та ініціали)

«26» 08 2026 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування та розвиток у студентів-африканістів комунікативної спроможності на рівні А2 (згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти) в офіційному, адміністративному та базовому дипломатичному контекстах. Дисципліна є логічним методичним продовженням базового курсу французької мови (1-й рік навчання, семестри 1-2, рівень А1), адаптуючи мовні знання до практичних потреб майбутніх фахівців у сфері регіональних студій та міжнародних зв'язків. Головний фокус спрямовано на формування спроможності дотримуватися правил офіційного етикету, здійснювати офіційну комунікацію, розуміти загальний зміст міжнародних документів та вести базову дипломатичну бесіду.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:
Дисципліна «Іноземна мова (мови міжнародного спілкування, поширені у країнах Африки): дипломатичне спілкування й міжнародні документи» передбачає наявність у студентів базових знань французької мови на рівні не нижче А1 (базовий рівень); знання основ граматики, лексичного складу, фонетичних правил; розуміння загальнолінгвістичних термінів; володіння базовими навичками усного та писемного мовлення, а також уміння працювати з іншомовними інформаційними джерелами.

3. Анотація навчальної дисципліни.
Навчальна дисципліна «Іноземна мова (мови міжнародного спілкування, поширені у країнах Африки): дипломатичне спілкування й міжнародні документи» є важливою складовою циклу вибіркових дисциплін для підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за освітньою програмою «Африканістика». Дисципліна передбачає комплексне вивчення іноземної мови у фонетичному, граматичному, лексичному аспектах. Вона спрямована на формування вмінь та навичок усного та письмового мовлення з метою забезпечення вільного, нормативно правильного володіння мовою для організації успішної міжкультурної комунікації та майбутньої професійної діяльності студентів у сфері географії, регіональних досліджень та міжнародних проектів.

Дана дисципліна викладається у ІІІ семестрі. Загальний обсяг курсу становить 120 годин (4 кредити ECTS), з яких *навчальних (практичних) занять – 35 год.*, *самостійної роботи студентів – 85 год.* Програмою передбачено 2 змістові модулі та 2 *модульні контрольні роботи* для проміжного оцінювання. Вивчення дисципліни завершується складанням підсумкового семестрового іспиту.

4. Завдання (навчальні цілі): передбачають, ознайомлення й формування базової мовної та мовленнєвої спроможності в межах визначеної тематики. Завдання спрямовані на: засвоєння базового мовного матеріалу: опанування лексико-граматичного мінімуму офіційного та ділового спілкування початкового рівня (А2); розвиток усної комунікації: формування навичок усного спілкування для протокольного представлення, ведення простих діалогів та супроводу офіційних зустрічей; опрацювання інформації (читання): формування вмінь виокремлювати ключові дані з простих адаптованих офіційних текстів та публікацій; розвиток писемного мовлення: навчання веденню спрощеної ділової кореспонденції та

заповненню офіційних анкет за готовими шаблонами; Міжкультурну адаптацію: ознайомлення студентів з основами мовленнєвого етикету та соціокультурними особливостями франкомовного простору Африки, зокрема сформувати/поглибити:
- здатність спілкуватися іноземною мовою (французькою, яка є міжнародною мовою спілкування у країнах Африки (ЗК05);
- здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК07);
- здатність застосовувати іноземні мови (мови міжнародного спілкування, поширені у країнах Африки) у дипломатичному спілкуванні й в роботі з міжнародними документами (СК 13.1.)

5. Результати навчання за дисципліною

Код	Результат навчання	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Знати:			
РН 1.1	*лексичний мінімум з кожної з визначених програмою тем;* базову лексику офіційного та дипломатичного протоколу, формули етикету та ввічливості рівня А2, правила поведінки під час прийому іноземних делегацій.	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Диктант, граматичний тест, усна відповідь*	*10%*
РН 1.2	*базові лексико-граматичні структури для складання простих офіційних листів та імейлів (Futur simple, Conditionnel présent для ввічливого прохання, Imperatif).*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Граматичний тест, усна відповідь*	*10%*
РН 1.3	*структуру синтаксичного аналізу речення; сполучники сурядності та особливості порядку членів в реченні після них; визначення складнопідрядного речення; сполучники складнопідрядності для різних складнопідрядних речень.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Граматичний тест, усна відповідь*	*10%*
РН 1.4	*Знати структуру та ключову терміносистему спрощених міжнародних угод, меморандумів та анкетних документів, адаптованих під рівень А2.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Усна відповідь*	*10%*
	Вміти:			
РН 2.1	*правильно та доречно використовувати лексичні одиниці з програмних тем в монологічному й діалогічному мовленні; вести діалог у типових протокольних ситуаціях (вітання, знайомство, супровід делегації в аеропорту, готелі, замовлення офіційного обіду за діловим етикетом).*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Усна відповідь, письмова відповідь*	*10%*
РН 2.2	*розуміти основний зміст прочитаного тексту, визначати тему, відповідати*	*Практичне заняття,*	*Тест на розуміння*	*10%*

	на питання до тексту, обговорювати та переказувати прочитане.	*самостійна робота*	*прочитаного, усна відповідь*	
РН 2.3	*складати прості офіційні документи: електронні листи-запити, листи-подяки, підтвердження зустрічі; заповнювати візові анкети та формуляри.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Усна відповідь*	*5%*
РН 2.4	*самостійно опрацьовувати тексти домашнього читання та виконувати різнопланові завдання до них.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Письмова відповідь*	*5%*
РН 2.5	*використовувати набуті теоретичні знання при аналізі різноманітних явищ французької мови.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Усна відповідь, письмова відповідь*	*10%*
	Комунікація:			
РН 3.1	*вибудовувати франкомовну комунікаціювідповідно до норм, правил етикету, ситуації. спілкування.*	*Практичне заняття*	*Усна відповідь, письмова відповідь*	*5%*
	Автономність та відповідальність:			
РН 4.1	*демонструвати самостійність та відповідальність у вирішенні навчальних завдань, користуватися додатковою та довідковою літературою, різними типами словників.*	*Самостійна робота*	*Усна відповідь, письмова відповідь*	*5%*
РН 4.2	*читати тексти домашнього читання та виконувати завдання до них, виконувати та вчасно здавати завдання для самостійної роботи.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Усна відповідь, письмова відповідь, іспит*	*10%*

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

РНД (код) / **ПРН (назва)**	**1.1**	**1.2**	**1.3**	**1.4**	**2.1**	**2.2**	**2.3**	**2.4**	**2.5**	**3.1**	**4.1**	**4.2**
ПРН 11.1 Вміти застосовувати іноземні мови (мови міжнародного спілкування, поширені у країнах Африки) у дипломатичному спілкуванні й в роботі з міжнародними документами.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання студентів: Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі оцінювання засвоєння матеріалу з усіх тем змістового модуля, практичного оволодіння мовленнєвими навичками та вміннями, а також модульних робіт та тестів. Протягом семестру в кожному модулі використовуються наступні форми оцінювання у письмовій та усній формі: словниковий диктант, лексико-граматичний тест, диктант, твір, опитування,

ведення діалогу в заданій ситуації, переклад речень/тексту, повідомлення, тести на аудіювання, на розуміння прочитаного, модульні контрольні роботи.

Ш семестр - іспит
семестрове оцінювання:

Види робіт та форми їх контролю	Результати навчання, які оцінюються	Кількість занять	Сумарна кількість балів за семестр
Відповідь на практичних заняттях	РН 1.1, 2.1, 3.1	15 занять	30 балів (макс. 2 бали за заняття)
Модульна контрольна робота	РН 1.1, 1.2, 2.3	1 робота	15 балів
Підсумкова модульна контрольна робота	РН 1.2, 1.3, 2.2, 4.1	1 робота	15 балів
ВСЬОГО за семестр (іспит)			60 балів (мін. 36 балів)
Іспит (екзаменаційна робота: письмова частина – 20 балів; усна частина – 20 балів)	РН 1.1 - 1.3, РН 2.1 - 2.3	—	40 балів (мін. 24 бали)
РАЗОМ за дисципліну	**Усі результати навчання**	**—**	**100 балів (мін. 60 балів)**

Критерії оцінювання:

1. **Усна відповідь** та участь у рольових іграх на практичних заняттях (макс. 2 бали за заняття):

2 бали – студент вільно володіє лексико-граматичним матеріалом рівня А2, будує логічні діалоги в офіційних ситуаціях, правильно використовує формули ввічливості, допускаються лише поодинокі фонетичні чи граматичні помилки, які не перешкоджають розумінню;

1,5 бала – студент загалом володіє матеріалом, висловлюється з невеликими паузами, правильно застосовує базові кліше етикету, але має незначні лексико-граматичні неточності;

1 бал – студент демонструє фрагментарні знання, будує прості речення з помітними помилками, потребує навідних запитань викладача для ведення діалогу;
0,5 бала – відповідь вкрай слабка, студент має великі труднощі у висловленні власної думки на рівні А2, припускається грубих помилок у базових конструкціях.

2. Модульна контрольна робота (макс. 15 балів):

14–15 балів (Відмінно) – правильне виконання 90–100% тестових завдань, грамотно написаний офіційний лист із дотриманням усіх вимог до структури та етикету рівня А2;

11–13 балів (Добре) – виконання 75–89% завдань, наявні незначні помилки у вживанні складних граматичних конструкцій або дрібні порушення протокольного оформлення листа;

9–10 балів (Задовільно) – виконання 60–74% завдань, студент володіє лише базовими конструкціями, припускається регулярних помилок у письмі чи граматиці, але загальний зміст офіційного звернення є зрозумілим;

менше 9 балів (Незадовільно) – менше 60% виконаних завдань, матеріал не засвоєно, робота потребує повторного складання.

3. Оцінювання на іспиті (макс. 40 балів):
Іспит складається з двох частин:
Письмова частина (макс. 20 балів): Лексико-граматичний тест (10 балів) + Складання або переклад простого офіційного листа/запиту рівня А2 (10 балів).
Усна частина (макс. 20 балів): Розмовна тема (моделювання дипломатичної ситуації за білетом: зустріч делегації, бронювання послуг, представлення країни Африки за шаблоном) – 10 балів; бесіда-відповідь на запитання екзаменатора – 10 балів.
Студент має набрати сумарно мінімум 24 бали за іспит для отримання позитивної оцінки.

7.2. Організація оцінювання:

Упродовж семестру здійснюється оцінювання відповідно до видів робіт та форм контролю, описаних у п. 7.1. У ІІІ семестрі студенти, які набрали сумарно меншу кількість балів за семестрову роботу, ніж критично-розрахунковий мінімум – 36 балів, до складання іспиту не допускаються. Умови допуску до іспиту: рекомендований мінімум для допуску до іспиту - 36 балів. Для студентів, які упродовж семестру не досягли мінімального рубіжного рівня оцінки (36 балів), проводиться підсумкова семестрова контрольна робота за темами курсу.

Максимальна оцінка за цю роботу не може перевищувати 40% максимальної підсумкової суми балів за семестр – 24 бали. Семестрова оцінка та оцінка за іспит підсумовуються за алгоритмом: 60% семестровий контроль + 40% іспит.

Загалом формування оцінки спирається на “Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка” (друга редакція), що введено в дію наказом ректора №170-32 від 11 квітня 2022 року.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою
Відмінно	90-100
Добре	75-89
Задовільно	60-74
Незадовільно	0-59

7.4. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Виконання всіх навчальних і контрольних завдань здійснюється з дотриманням Хартії академічної доброчесності та чинних положень Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Під час реалізації освітнього компонента дотримуються принципи академічної доброчесності, зокрема принцип нетерпимості (нульової толерантності) до будь-яких проявів її порушення, відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» та внутрішніх актів Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Запозичення, використання даних, ідей, текстів, зображень, цифрових матеріалів

та інших результатів мають бути належно атрибутовані. Порушення академічної доброчесності розглядаються відповідно до університетських процедур.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися лише у випадках і межах, визначених завданням та чинним Положенням про використання штучного інтелекту при реалізації освітніх програм у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Здобувач освіти несе відповідальність за достовірність, коректність, оригінальність і академічну доброчесність поданого результату та, якщо це передбачено завданням або політикою Університету, зазначає факт, інструмент і мету використання ШІ. Використання ШІ під час індивідуальних контрольних заходів дозволяється лише за прямим дозволом викладача. Використання генеративного штучного інтелекту не допускається під час контрольних заходів (проміжний та підсумковий контроль).

Визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти. Результати навчання, здобуті в неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути подані до визнання у встановленому Університетом порядку за умови їх відповідності результатам навчання цієї дисципліни та наявності підтвердних матеріалів.

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

III СЕМЕСТР

№ п/п	Назва змістового модуля та теми практичного заняття	Кількість годин (практичні)	Кількість годин (самостійна робота)
М1	**Змістовий модуль 1.**	**–**	**–**
1	Ознайомлення з робочою програмою, вимогами та критеріями оцінювання. **Тема 1. Дипломатичний етикет та протокол гостинності.** **Лексика:** Привітання, знайомство, представлення делегацій. Назви посад і країн. ***Граматика:*** Займенники. Теперішній час дієслів I-II груп.	**4**	**10**
2	**Тема 2. Академічне співробітництво та мобільність.** ***Лексика:*** Навчання. Університет. Кампус. ***Граматика:*** Числівник. Відносні займенники. Модальні дієслова. Відмінювання дієслів III групи.	**6**	**12**
3	**Тема 3. Система освіти та професійна діяльність.** ***Лексика:*** Система освіти у Франції та країнах Африки. Професійне середовище, місце роботи. ***Граматика:*** Ступені порівняння прикметників та прислівників. Складна заперечна форма.	**6**	**12**
4	Модульна контрольна робота № 1 (Письмовий лексико-граматичний тест)	**2**	**2**
М2	**Змістовий модуль 2.**	**–**	**–**
5	**Тема 4. Дипломатична хроніка та історична пам'ять.**	**4**	**12**

	Лексика: Спогади. Пам'ять. ***Граматика:*** Складний минулий час passé compose (повторення). Минулий час *Imparfait*. Порівняння минулих часів.		
6	**Тема 5. Мовна ситуація та компетенції спеціаліста.** ***Лексика:*** Іноземні мови. Способи вивчення іноземних мов. Компетенції. ***Граматика:*** Означений та неозначений артикль. Займенники. Заперечні конструкції.	**4**	**12**
7	**Тема 6. Медіа, новини та преса франкомовної Африки.** ***Лексика:*** Преса. ЗМІ. Новини. ***Граматика:*** Безособові звороти. Відносні займенники. Маркери часу.	**4**	**12**
8	**Тема 7. Цифровізація, інновації та технології комунікації.** ***Лексика:*** Сучасні технології зв'язку, електронна дипломатія, науково-технічне співробітництво. ***Граматика:*** Неозначений особовий займенник on. Майбутній час Futur simple. Умовні речення з si (Si + Présent -> Futur Simple).	**3**	**11**
9	Модульна контрольна робота № 2 (Письмовий лексико-граматичний тест)	**2**	**2**
–	**ВСЬОГО за III семестр (120 годин / 4 кредити ECTS)**	**35**	**85**

Загальний обсяг *120 год.,* в тому числі:

Практичні заняття – ***35*** *год.*
Самостійна робота **– *85*** *год.*

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Крючков Г.Г. Початковий курс французької мови. К.: Вища шк., 2017. 368 с.
2. Caroline Sperandio, Lucie Mensdorff-Pouilly, Sergueï Opatski, Violette Petitmengin, Sylvie Pons, Hamsa Djimli, Julie Veldeman-Abry. Edito A1. Méthode de français. – Paris: Didier, 2022. 191 p.
3. d'activités. – Paris: Didier, 2022. 143 p.
4. Clément-Rodriguez D., Lombardini A. ABC DELF A2. P. : CLE, 2018. 192 p.
5. Escoufier D., Gomy C., Minh K. Communication progressive du français. Niveau débutant. P.: CLE, 2018. 144 p.
6. Glaud L., Lannier M., Loiseau Y. Grammaire essentielle du français. 100% FLE A2. P.: Les Editions Didier, 2015. 288 p.
7. Kamoun C., Ripaud D. Phonétique essentielle du français. A1-A2. P.: Les Editions Didier, 2016. 214 p.
8. Roxane Amoravain, Valérie Blasco, Hélène Maspoli, Lucie Mensdorff-Pouilly, Magosha Fréquelin et Marie Gouelleu (DELF), Julie Veldeman-Abry. Edito A1. Cahier
9. Roxane Amoravain, Valérie Blasco, Hélène Maspoli, Lucie Mensdorff-Pouilly, Magosha Fréquelin et Marie Gouelleu (DELF), Julie Veldeman-Abry. Edito A 2. Cahier d'activités. – Paris: Didier, 2022. 172 p.
10. Roxane Amoravain, Valérie Blasco, Hélène Maspoli, Lucie Mensdorff-Pouilly, Magosha Fréquelin et Marie Gouelleu (DELF), Julie Veldeman-Abry. Edito A 2. Méthode de français. – Paris: Didier, 2022. 216 p.

Додаткова:

1. Crépieux G., Mensdorff-Pouilly L., Sperandio C. Vocabulaire essentiel du français. 100% FLE A1-A2. P.: Les Editions Didier, 2016. 216 p.
2. Gallier T. Pratique Vocabulaire. A1, A2. 650 exercices. P. : CLE, 2019. 256 p.
3. Grégoire M., Thiévenaz O. Grammaire progressive du français. Niveau intermédiaire. P.: CLE, 2018. 280 p.
4. Miquel C. Grammaire en dialogues. Niveau intermédiaire. P. : CLE, 2016. 128 p.
5. Siréjols E., Tempesta G. Pratique Grammaire. A1, A2. 640 exercices. P. : CLE, 2019. 224 p.
6. Відображення національного аспекту у французькій мові Алжиру. Вісник науки та освіти: журнал. Видавнича група «Наукові перспективи" відп. Ред. Гурко О.В., Київ., № 4 (22) 2024., С. 462-470.
7. Лінгвістичні аспекти комунікації (французька мова). Київ, 2024. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/19lJ5kjyGG9SY196qOCl1BBsq2GAgshBP/view
8. Теоретична фонетика сучасної французької мови», К.: ВПЦ «Київський університет, 2018. – 87 с.

Словники:

1. Французько-український українсько-французький словник / Таланов О. К.: Арій, 2013. 544 с.
2. Dictionnaire Larousse en ligne. – Режим доступу: https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais
3. Dictionnaire Le Robert en ligne. – Режим доступу: https://dictionnaire.lerobert.com/